

Taxon *Zantedeschia albomaculata*

Název taxonu	<i>Zantedeschia albomaculata</i>
Vědecký název taxonu	<i>Zantedeschia albomaculata</i>
Jména autorů, kteří taxon p...	(Hooker) Baillon (1880; 1859 jako...
Odrůda	‘Intimate Ivory’
Český název	kornoutice běloskvnná
Synonyma (zahradnický pou..	<i>Richardia hastata</i> Hook.
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Odrůda
Vnitrodruhové jednotky	subsp. valida Letty

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Kapská květenná říše a Kapská oblast
Biogeografické regiony - po..	Natal, Transvaal, Botswana, Malawi

Zařazení

Fytocenologický původ	petrochtofyt, telmatofyt - mokré suti a stráně, sezónně zaplavovaná stanoviště, v horách do 2400 m n.m.
Pěstitelská skupina	Hlíznatá rostlina a Interiérová rostlina okrasná květem
Životní forma	Hemikryptofyt

Popisné a identifikační znaky

Habitus	trsnatá bylina se zhlíznatělým podzemním stonkem a velikými, dlouze řapíkatými listy
Kořen	adventivní, provazcovité, masité, bílé
Výhony	stonky zhlíznatělé, podzemní - z pupenů jen růžice vzpřímených listů
Listy	dlouze řapíkaté, staženě střelovité nebo (subsp. valida) střelovitě vejčité, svěže zelené s bělavými skvrnami
Květenství	úžlabní palice s různopohlavnými kvítky, vespod pistillátními, výše samčími, toulce krémově bílé, v jícnu temně purpurové
Květy	různopohlavné, bezobalné, samičíkrémové nebo zelené, samčí žluté, stěsnané v synandriích
Plody	ve zralosti zelené bobule, rozkládají se ponořeny do substrátu
Semena	vejčitá, bradavičnatá, slizotvorná, bohatá endospermem
Možnost záměny taxonu (+..	snadno zaměnitelná s příbuznými taxony s purpurovými jícny toulců: s transvaalskou <i>Z. pentlandii</i> Wittm. (toulce chromově žluté, listy trojúhle střelovité beze skvrn) nebo s bělokvěťými

klony *Z. elliottiana* Engl. (známa jen z kultivace, květní toulce zpravidla svítivě žluté, listy rovněž široce střelovitě vejčité a skvmité); stav nadto komplikován množstvím podobných hybridů taxonů sekce *Aestivalia*

Dlouhověkost dlouhověká

Doba kvetení

Začátek doby kvetení Říjen

Konec doby kvetení Leden

Doba kvetení - poznámka v létě kvetoucí druh (opt. 20°C-24°C), v zimě nutné klidové období

Nároky na stanoviště

Faktor světla - slunce ✓

Faktor světla - poznámka na světlo náročná, tolerance do 60 klux, za nedostatku světla řídka pletiva, malé květy i listy

Faktor tepla po výsadbě 22°C-24°C, po vyrašení 18°C-124°C, v noci min.16°C, po rozvití listů i 12°C; substrát min.16°C, ale do 20°C; v zimě nezbytné období klidu 10°C-12°C

Faktor vody hygrofyt

Faktor půdy těžší, vododržné s pH 6.0-6.5 (vyšší podporuje rozvoj patogenů) a EC do 2.0 mS.cm (ne nad 2.5 mS.cm); vyšší podíl organické složky (až 60% rašeliny); pro hrnkové kultury nevhodná borka (váže retardanty)

Užité vlastnosti

Choroby a škůdci bakterie (*Erwinia*, *Xanthomonas*), rzi (*Uromyces*) a početné askomycety (*Colletotrichum*, *Ceratocystis*, *Rhizoctonia*, *Sclerotia*, *Acremonium*, *Cephalosporium*, *Cercospora*, *Myrothecium*, *Pythium*); ze škůdců mšice (*Rhopalosiphum*, *Myzus*), štítenky (*Pinnaspis*), háďátka (*Rhizopholus*)

Doporučený spon pro výsad.. kultury k řezu květenství 22 (12/+), 18 (15/+) nebo 14 (18/+) hlíz na m²

Množení

Množení Množení oddělky a „in vitro“ (mikropropagace)

Množení - poznámka dělení hlíz: výsadba 100 hlízek na m², dorostlé do 6/+ 70 hlíz na m² a v dalším roce 9/+ v hustotě 40 hlíz na m² - v dalším roce květhuschopné

Mezihmky 8 cm pro dopěstování oddělků

Konečné hrnky	hrnky 11 cm (1 hlíza 12/+); 14 cm (1 hlíza 14/+ nebo dvě 12/+); 17 cm (3 hlízy 12/+, dvě 14-16/+ nebo jedna 18/+); 20 cm (3 hlízy 16/+)
Retardace	jen triazolové retardanty (doba účinku!) - paclobutrazol (Bonzi 0.4-0.8% nebo Cultar), uniconazol (Sumagic) - zálivkou (100 ml pro 12 cm hrnek) 14-20 dní po výsadbě
Květní tvorba	květenství zakládána za každým listem; ošetření gibberelliny aktivuje založená poupata (máčení hlíz 0.02% před výsadbou - až čtyřnásobné množství květů; min.teploty pro vývin květů 16°C, opt. 24°C-26°C (ale v praxi v zájmu kontroly patogenů do 20°C-22°C!))
Doba kultivace	do začátku kvetení (u kultur k řezu i hrnkových) 80-100 dní z výsadeb jarních (ii-iv), 60-80 dní z výsadeb letních (iv-vi) nebo 100-140 (180) dní z výsadeb podzimních (x-xi)
Odrůdy	množství hybridních odrůd nejasného původu: krémové a bledě žluté 'Solfatare', 'Intimate Ivory', 'Cameo', 'Eleganza', 'Wedgewood' nebo 'Crystal Blush'; sytě žluté 'Golden Star', 'Chopin', 'Rembrandt' atd.; meruňkové a broskvové 'Mango', 'Sunrise', 'Mozart', 'Hawaii' a další.

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [Park - Palmový skleník / Zámecký park v Lednici](#)
- [S 1: přední pravá loď... / ZF - S - Experimentální zahrada - skleník](#)

Ostatní

VBN statistiky	Zantedeschia s obratem 32.2 mil.eur (2010; 90 mil.květů) na 7.příčce mezi řezanými květinami; z toho Z. aethiopica 7mil.eur (12 mil.květů) - nejprodávanejší odrůdy 'Colombe de la Paix' (2.6 mil.prod.květenství) a 'Highwood' (2.2 mil.květů)
Odkazy	• Letty C. (1973): The genus Zantedeschia. Bothalia 11 (1 & 2): 5-26 -- Singh Y.& al. (1995): Know your Arums. Veld & Flora 81 (2): 54-55 --Corr B.E., Widmer R.E. (1988): Rhizome storage increases growth of Zantedeschia elliottiana and Zantedeschia rehmanni

Grafické přílohy

